

ΕΥΣΕΒΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΩΓΜΟΣ

«Πάντες οι θέλοντες εύσεβώς ζήν

έν Χριστώ Ιησού διωχθήσονται» Μέσα σε μικρές φράσεις των επιστολών του απόστολου Παύλου κρύβονται πολλά και μεγάλα νοήματα. Ο λόγος του είναι αποτέλεσμα αγάπης και ταυτόχρονα έκφραση εμπειρικής γνώσεως του Θεού. Δεν στοχάζεται, δεν στηρίζεται σε ανθρώπινης σοφίας λόγους. Ξέρει ότι η ανθρώπινη σύνεση δεν μπορεί να προσφέρει τίποτε στην αποκάλυψη του Θεού. Είναι ανίσχυρη για ένα τόσο μεγαλειώδες έργο. Γι' αυτό ο λόγος του είναι αληθινός και πλούσιος σε νοήματα.

Ο κλήρος των ευσεβών Είναι πατέρας πνευματικός και πονάει για τα παιδιά που γέννησε «δια του Ευαγγελίου», θέλει να προκόψουν πνευματικά. Γι' αυτό δεν τους κρύβει τις ταλαιπωρίες που πέρασε, ούτε τις δυσκολίες που αυτά θα συναντήσουν. Στο τρίτο κεφάλαιο, λοιπόν, της Β' προς Τιμόθεον επιστολής αναφέρεται στην εμφάνιση αιρετικών και ψευδοδιδασκάλων, οι οποίοι προκαλούν πολλά προβλήματα στους προεστώτες της Εκκλησίας. Είναι άνθρωποι που αυτοπροβάλλονται ως ευσεβείς, αλλά αρνούνται τη δύναμη της ευσέβειας, επειδή τα έργα τους είναι τελείως διαφορετικά από το προσωπείο που επιδεικνύουν. Ο απόστ. Παύλος γράφει ότι θα εμφανισθούν κυρίως στο μέλλον, αλλά υπάρχουν ήδη στην Εκκλησία που ποιμαίνει ο Τιμόθεος. Δεν του κρύβει το μέγεθος του προβλήματος, αντίθετα, μάλιστα, του προλέγει ότι οι πονηροί άνθρωποι και οι «γόητες», δηλαδή οι απατεώνες, θα προκόβουν στο χειρότερο «πλανώντες και πλανώμενοι», ενώ «πάντες οι θέλοντες εύσεβώς ζήν έν Χριστώ Ιησού διωχθήσονται». Ο κλήρος των ευσεβών είναι ο διωγμός. Με τη λέξη «πάντες» ο Παύλος δεν αφήνει περιθώρια διαφορετικής εκβάσεως των πραγμάτων.

Ο λόγος αυτός του θείου Παύλου προέρχεται από μια μεγάλη πείρα. Γνωρίζει την ανικανότητα του σαρκικού ανθρώπου να κατανοήσει τον τρόπο ζωής αυτών που θέλουν να ζήσουν με ευσέβεια. Είναι μια ανικανότητα που δημιουργεί μίσος. Ο σαρκικός άνθρωπος αισθάνεται ότι πλήττεται από την ζωή των ευσεβών στους δύο πόλους της δικής του ζωής· στη σάρκα του και τη διάνοια. Δεν αντέχει την υπέρβαση των απαιτήσεων της σάρκας και δε χωρά ο νους του την πορεία της ψυχής πέρα από τα όρια της πεπερασμένης λογικής του ανθρώπου.

Ευσέβεια εν Χριστώ

Το «εύσεβώς ζήν έν Χριστώ Ιησού» του απόστ. Παύλου σημαίνει ότι η ζωή της ευσέβειας είναι δυνατή μόνο μέσα στο πλαίσιο της διδασκαλίας του Ίησού Χριστού -η οποία φωτίζει και δυναμώνει το νου - και σε στενή προσευχητική και μυστηριακή σχέση μαζί Του. Ο Χριστός μας είπε καθαρά ότι «χωρίς εμού ού δύνασθε ποιείν ουδέν» (Ιωάν. 15, 5).

Πλανούμε τον εαυτό μας όταν νομίζουμε ότι με τις δικές μας δυνάμεις μπορούμε να ζήσουμε με ευσέβεια. Χωρίς περιστροφές πρέπει να πούμε ότι μια τέτοια σκέψη συνιστά τον πυρήνα της ασέβειας, γιατί θεωρεί ότι είναι ψευδής ο αληθινός λόγος του Χριστού, που διαβεβαιώνει το αντίθετο.

Όταν μιλούμε για ευσέβεια δεν αναφερόμαστε μονάχα στην πίστη αλλά και στη ζωή που αυτή υπαγορεύει. Όποτε οι διωγμοί των ευσεβών στους οποίους αναφέρεται ο Παύλος, σύμφωνα με το Θεοφύλακτο Βουλγαρίας, δεν είναι μόνο αυτοί που θα οργανωθούν από τους απίστευτους εναντίον των πιστών και θα έχουν ως αιτία τη διαφορά στην πίστη· στους διωγμούς που αναφέρει ο Παύλος περιλαμβάνονται και όλες οι θλίψεις και οι πειρασμοί που θα υποστούν οι ενάρετοι για την εντολή του Χριστού και για τη διαφύλαξη των παραδόσεων της Εκκλησίας.

«Οι θέλοντες εύσεβώς ζην»

Ένα αξιοπρόσεκτο σημείο της φράσεως του θείου Παύλου πού σχολιάζουμε είναι ότι δεν λέει «πάντες οι εύσεβώς ζώντες διωχθήσονται» αλλά «πάντες οί θέλοντες εύσεβώς ζην». Αυτό το «θέλοντες» έχει μεγάλη σημασία, για δύο κυρίως λόγους. Πρώτον, δείχνει ότι ή χριστιανική ευσέβεια είναι δυνατή μόνο μέσα στο πνεύμα της ελευθερίας. Ή ευσέβεια διδάσκεται και εμπνέεται, δεν επιβάλλεται καταναγκαστικά. Ο άνθρωπος πρέπει μόνος του να ανοίξει την πόρτα της καρδιάς του και να την επιθυμήσει. Χωρίς την αυτοπροαίρετη κινητοποίηση της επιθυμίας και του θυμού της ψυχής, για ανάληψη του αγώνα της ευσεβούς ζωής, δεν ευλογεί ο Θεός την είσοδο μας στο στάδιο των πνευματικών αγώνων. Δεύτερον, αποκαλύπτει ότι και μόνη η κίνηση της θελήσεως μας για ζωή εμπνεόμενη από τη διδασκαλία του Χριστού σηκώνει επάνω μας την οργή του κοσμικού κακού. Αυτή η οργή γίνεται αισθητή μέσα μας με τη μορφή λογισμών πού ενσπείρει ο πονηρός, με τους όποιους προσπαθεί να ψυχράνει την επιθυμία μας και να λυγίσει τη θέληση μας, αλλά και με αντιδράσεις πού δημιουργούνται από τους «άρχοντες του αιώνος τούτου», δηλαδή, από αυτούς που ζουν και σκέφτονται κλεισμένοι στα στοιχεία του παρόντα αιώνα.

Χρειάζεται εμμονή σε αυτά που μάθαμε και βεβαιωθήκαμε, για να κρατηθεί αμείωτη ή «πρώτη αγάπη» πού άναψε κάποτε μέσα μας ή ευσπλαχνία του Θεού.

π. Θ.Α.Β.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Β' Τιμ. γ' 10-15)

Αντιμετώπιση διωγμών

Τέκνον Τιμόθεε, παρηκολούθηκάς μου τη διδασκαλία, τή αγωγή, τή προθέσει, τή πίστει, τή μακροθυμία, τή αγάπη, τή υπομονή, τοίς διωγμοίς, τοίς παθήμασιν, οία μοι έγέγοντο έν Αντιόχεια, έν Ίκονίω, ένΛύστροις. Οίους διωγμούς ύπήνεγκα! Καί έκ πάντων με έρρύσατο ο Κύριος. **Και πάντες δέ οί θέλοντες ευσεβώς ζην έν Χριστώ Ιησού, διωχθήσονται** · πονηροί δε άνθρωποι και γόητες προκόψουσιν επί το χειρόν, πλανώντες και πλανώμενοι. Σύ δέ μένε έν οίς έμαθες καί επιστώθης, είδώς παρά τίνος έμαθες, και ότι από βρέφους τα ιερά γράμματα οίδας, τά δυνάμενά σε σοφίσαι είς σωτηρίαν, διά πίστεως τής έν Χριστώ Ιησού.

Μετάφραση τής Αποστολικής περικοπής

Παιδί μου Τιμόθεε, παρακολούθησες τη διδασκαλία μου, τον τρόπο της ζωής, την πρόθεση, την πίστη, τη μακροθυμία, την αγάπη, την υπομονή, τους διωγμούς, τα παθήματα, τα οποία μου συνέβησαν στην Αντιόχεια, στο Ικόνιο, στα Λύστρα. Πόσους διωγμούς υπέφερα και από όλα με έσωσε ο Κύριος. Και **όλοι όσοι θέλουν να ζήσουν με ευσέβεια σύμφωνα με το θέλημα του Ιησού Χριστού, θα διωχθούν**. Πονηροί όμως άνθρωποι και απατεώνες θα προκόψουν, στο χειρότερο πλανώντες και πλανώμενοι. Συ όμως, να μένεις σ' εκείνα που έμαθες και για τα οποία απέκτησες βεβαιότητα, γιατί ξέρεις από ποιόν τα έμαθες, και γιατί από τη βρεφική ηλικία ξέρεις τα ιερά γράμματα, τα οποία έχουν τη δύναμη να σε οδηγήσουν στη σοφία προς τη σωτηρία με την πίστη στον Ιησού Χριστό.

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ

Το κατανυκτικό Τριώδιο, ο πιστός της «Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας το περιμένει με ιδιαίτερη χαρά και νοσταλγία, κάθε χρόνο. Η νηστεία, η εγκράτεια, η μετάνοια και η πνευματική χαρμολύπη, είναι βιώματα του ορθοδόξου, που αναρριπίζονται και ανανεώνονται με τον λειτουργικό κύκλο των εορτών του Τριωδίου. Νιώθουμε τις ρίζες της Παραδόσεως μας να μας τρέψουν και να μας ποτίζουν κατάνυξη και αγιότητα, πιο πολύ μέσα στην περίοδο του Τριωδίου. «Έν τω Τριωδίω, λέγει ένας νεώτερος ορθόδοξος

θεολόγος, σφύζει και σκιρτά το Πνεύμα της μακραίωνος Παραδόσεως και ζωής της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας, όπερ προβάλλει, είτε εκ της διδασκαλίας μεγάλων εκκλησιαστικών Πατέρων και διδασκάλων, κατοπτριζομένης ποικιλοτρόπως εν τω περιεχομένω του Τριωδίου, είτε εκ των φλογερών βιωμάτων και εσωτερικών εμπειριών των δημιουργών του λειτουργικού και ασματικού πλούτου αυτού, είτε εκ των αγώνων της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας, οίτινες πληρούσι την μακραίωνα αυτής ιστορίαν, και των οποίων ή ηχώ και ο αντίλαλος ακούεται λίαν ευκρινώς εν ταις εορταίς και ιεραίς ακολουθίαις του Τριωδίου» (Ε. Θεοδώρου).

«Όποιος μελετήσει με προσοχή το Τριώδιο, θα ιδεί με πόση σοφία είναι αρμοσμένη ή όλη αρχιτεκτονική του από τους αγίους Πατέρας. Ίσως δεν θα μπορούσε να βρεθεί καλύτερος δρόμος για τον Ορθόδοξο χριστιανό, για να φτάσει στο Πάσχα - όχι σαν απλός και επιπόλαιος διαβάτης του χρόνου, αλλά σαν ευλαβικός προσκυνητής των Παθών και της Αναστάσεως - απ' το Τριώδιο. Κι αυτός είναι ο λόγος, πού ή συγκρότηση του υπαγορεύεται από τη γενική αρχή, πώς το Τριώδιο αποτελεί μια κλίμακα για τον πιστό, πού το τελευταίο σκαλί της μας φέρνει μέσα στη φωτεινή ατμόσφαιρα της λαμπροφόρου Αναστάσεως, του Λυτρωτού μας και Θεού.

Από την Έκδοση της Αποστολικής Διακονίας «ΕΡΩΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ» του Π. Πάσχου